

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

6 жовтня 2015 року

м. Київ

Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у складі:

головуючого **Панталієнка П.В.,**

суддів: **Гриціва М.І., Коротких О.А., Кривенка В.В., Маринченка В.Л.,
Прокопенка О.Б., Самсіна І.Л., Терлецького О.О., –**

розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом Комоні Берти Іванівни до управління Пенсійного фонду України в Ужгородському районі Закарпатської області (далі – управління ПФУ, ПФУ відповідно) про визнання неправомірними дій та зобов'язання поновити виплати раніше призначеної пенсії,

в с т а н о в и л а:

У січні 2014 року представник Комоні Б.І. звернувся до суду із позовом, в якому просив визнати неправомірними дії та зобов'язати провести поновлення виплати раніше призначеної пенсії.

На обґрунтування позовних вимог зазначив, що він 7 грудня 2013 року звернувся до управління ПФУ із заявою про поновлення виплати раніше призначеної пенсії позивачу у зв'язку з прийняттям Конституційним Судом України Рішення від 7 жовтня 2009 року № 25-рп/2009 (далі – Рішення № 25-рп/2009) щодо неконституційності положень пункту 2 частини першої статті 49, другого речення статті 51 Закону України від 9 липня 2003 року № 1058-IV «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» (далі – Закон № 1058-IV відповідно). Проте відповідач відмовив у поновленні виплати пенсії, посилаючись на те, що заява для поновлення виплати раніше призначеної пенсії подається пенсіонером особисто в орган, що призначає пенсію, за місцем проживання (реєстрації). Також законодавством України передбачено порядок виплати пенсії громадян, що виїхали на постійне місце проживання за кордон. Однак договір з питань соціального (пенсійного) забезпечення між Україною та США не укладено.

Ужгородський міськрайонний суд Закарпатської області постановою від 3 листопада 2014 року задовольнив позовні вимоги.

Львівський апеляційний адміністративний суд постановою від 28 квітня 2015 року скасував рішення суду першої інстанції та ухвалив нове – про часткове задоволення

позовних вимог: визнав протиправними дії управління ПФУ щодо відмови в поновленні виплати пенсії Комоні Б.І.; зобов'язав управління ПФУ поновити виплату раніше призначеної пенсії Комоні Б.І. з 7 грудня 2013 року з урахуванням усіх перерахунків та індексації пенсії відповідно до статті 42 Закону № 1058-IV. В задоволенні решти позовних вимог відмовив

Вищий адміністративний суд України ухвалою від 5 червня 2015 року на підставі пункту 5 частини п'ятої статті 214 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС) відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Комоні Б.І. на рішення суду апеляційної інстанції.

Тобто суд касаційної інстанції фактично погодився із висновком суду апеляційної інстанції про часткове задоволення позовних вимог з огляду на те, що поновлення призначеної пенсії позивачу підлягає не з дати ухвалення Рішення № 25-рп/2009, а з дати звернення до відповідача із заявою про поновлення раніше призначеної пенсії.

30 червня 2015 року представник Комоні Б.І. – Юрчик О.С. звернувся до Верховного Суду України із заявою про перегляд вказаної ухвали касаційного суду з підстав, передбачених пунктами 1, 5 частини першої статті 237 КАС, у якій просить скасувати ухвалу Вищого адміністративного суду України від 5 червня 2015 року та направити справу до цього ж суду для подальшого розгляду справи. Також посилається на порушення судом касаційної інстанції норм процесуального права.

На обґрунтування заяви додано копію постанови Вищого адміністративного суду України від 30 липня 2015 року (справа № К/800/27403/15), у якій суд касаційної інстанції вказав, що підстави поновлення виплати пенсії позивачу виникли з дня набрання чинності Рішенням № 25-рп/2009, а саме з 7 жовтня 2009 року.

Також на підтвердження наведених у заяві доводів, надано копію постанови Верховного Суду України від 12 травня 2015 року (справа № 21-180а15), яка підтверджує невідповідність ухвали суду касаційної інстанції від 5 червня 2015 року викладеному у цій постанові висновку щодо застосування у подібних правовідносинах норм матеріального права.

Верховний Суд України вже висловлював правовий висновок щодо застосування норм матеріального права у спорах цієї категорії у подібних правовідносинах. Так, у постановях від 12 та 19 травня 2015 року (справи №№ 21-180а15, 21-168а15 відповідно) міститься висновок про те, що з дня набрання чинності Рішенням № 25-рп/2009 щодо неконституційності положень пункту 2 частини першої статті 49, другого речення статті 51 Закону № 1058-IV виникли підстави для поновлення конституційного права особи на виплату пенсії, виплата якої була зупинена на підставі положень зазначеного Закону. З цього часу орган ПФУ має відновити виплату пенсії громадянам України, які виїхали на постійне місце проживання за кордон.

За таких обставин, оскільки суд касаційної інстанції фактично погодився із висновком суду апеляційної інстанції про те, що поновлення призначеної пенсії позивачу підлягає не з дати ухвалення Рішення № 25-рп/2009, а з дати звернення до відповідача із заявою про поновлення раніше призначеної пенсії, то такі рішення не ґрунтуються на правильному застосуванні норм матеріального права, що призвело до неправильного вирішення спору.

До того ж таке рішення суду касаційної інстанції не відповідає висновку, викладеному у вказаних вище постановях Верховного Суду України, щодо застосування у подібних правовідносинах норм матеріального права.

Відповідно до вимог частини першої статті 243 КАС суд задовольняє заяву за наявності однієї з підстав, передбачених частиною першою статті 237 цього Кодексу.

За правилом підпункту «б» пункту 2 частини другої статті 243 КАС за наявності підстав, передбачених пунктом 1 частини першої статті 237 цього Кодексу, суд має право у разі неправильного застосування судом норми матеріального права, що призвело до неправильного вирішення спору, скасувати судові рішення та залишити в силі судові рішення, що було помилково скасовано судом апеляційної та/або касаційної інстанції.

За таких обставин порушення судом касаційної інстанції норми матеріального права є підставою для скасування постановлених у справі судових рішень судів апеляційної та касаційної інстанцій із залишенням в силі постанови Ужгородського

міськрайонного суду Закарпатської області від 3 листопада 2014 року.

Керуючись статтями 241–243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву представника Комоні Б.І. – Юрчик О.С. задовольнити частково.

Постанову Львівського апеляційного адміністративного суду від 28 квітня 2015 року та ухвалу Вищого адміністративного суду України від 5 червня 2015 року скасувати, а постанову Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області від 3 листопада 2014 року залишити в силі.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 3 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.